

Сьогодні у Національній філармонії піаніст Антоній Барішевський представить перший концерт із авторського проекту «Київська музика», що досліджує музичну топографію столиці за останні 100 років. У рамках цього циклу — твори Валентина Сильвестрова, Віталія Годзяцького, Володимира Загорцева, Святослава Луньова, Олексія Шмурака, Бориса Лятошинського

Сьогодні минає 90 років від дня народження Михайлини КОЦЮБІНСЬКОЇ (1931—2011) — української літературознавиці, дисидентки з покоління шістдесятників

Вікно у світ шедеврів

У Полтавському художньому музеї (галереї мистецтв) імені Миколи Ярошенка презентували цифровий архів творів художника, на честь якого названа ця мистецька скарбниця. Таке віртуальне сховище 55 живописних і 118 графічних робіт видатного земляка з'явилося на офіційному сайті музею. Реалізували проект громадська організація «Центр розвитку мистецтва» і мистецька школа неформальної освіти «Камбала» за фінансової підтримки Українського культурного фонду. Оцифрування картин, етюдів та ескізів відбувалося за найактивнішої участі музейників. І то вперше в області. Для почину обрали твори Миколи Ярошенка, уродженця Полтави, художника-передвижника, якого знають у світі.

На презентації директора музею Ольга Курчак нагадала, що Микола Ярошенка по праву вважають батьком очолюваного нею закладу. Він, військовий інженер, навчався, а потім понад два десятиліття служив у Петербурзі, помер у Кисловодську. А велику збірку своїх робіт і картин поборатив із власної колекції заповів рідному місту. Дружина художника у 1917 році передала ті скарби Полтаві — й саме вони стали основою майбутнього художнього музею.

Не все з того дару пережило лихоліття війни. Та серед картин, які збереглись, чимало справжніх шедеврів. У цьому тепер може переконатися кожен, зайшовши на сайт музею і відкривши розділ «Цифровий архів творів Миколи Ярошенка». Роботи миття разом із фаховою розповіддю про нього

подані там за жанрами: «Живопис», «Портрет», «Пейзаж» і «Графіка».

Чи не відвадить людей така «віртуалізація» від самого музею? Фахівці переконані, що ні. Навпаки, йдеться про фактично невичерпний додатковий ресурс для популяризації найбільшої мистецької скарбниці краю. Справжні поціновувачі тих скарбів розуміють: жодна цифрова копія не замінить оригінал. А щоб його побачити, треба приходити до музею... Водночас можливість із будь-якої точки світу, де є Інтернет, помилуватися цими шедеврами або порівняти пейзажі Миколи Ярошенка з сьогоднішніми краєвидами тих місцин видається просто фантастично-казковою.

Зрештою, сам художник не був би проти такого розширення «вікна у світ» для його картин. Адже він — із когорти ху-

джників-передвижників. А вони ще у другій половині XIX століття відкидали канони салонного мистецтва, щоб наблизитися до глядача навіть у провінції. Хоча можливість «засвітити» перед глядачем те чи інше полотно практично зі швидкістю світла тоді не могли передбачити й найемлівіші мрійники...

Про сам процес оцифрування творів Миколи Ярошенка на презентації розповіли керівники згаданих громадських об'єднань-ініціаторів і виконавців проекту Олександр Ткаченко та Марина Герасименко. Парадоксально, що «переформатування» картин, етюдів, ескізів із однієї реальності в іншу посприяв... коронавірус. Адже для того, щоб перефотографувати все те з належною якістю, треба було спочатку вийняти кожне полотно з рами, налаштувати освітлення, професійну техніку тощо. А це, звісно, краще робити тоді, коли в залах музею немає відвідувачів.

Над створенням цифрового архіву злагоджено працювала ціла команда фахівців. Їй за високопрофесійну роботу подякував присутній на презентації виконавчий директор Українського культурного фонду Владислав

Берковський. За його словами, ухвалюючи рішення про фінансування цього проекту, в УКФ зважали на вагомий аргумент його ініціаторів. Зокрема й на результати проведеного ними соціологічного дослідження, згідно з яким 49 відсотків опитаних полтавців заручували збереження культурної спадщини рідного міста до безумовних пріоритетів. Пан Владислав запевнив, що підтримка профільної діжиталізації надалі буде ще масштабнішою. Потрібно лише відповідні проекти з гарантуванням їхньої результативності. Щоб не

витрачати державні кошти на абищо...

Досвід роботи у віртуальному просторі під час онлайн-спілкування з полтавцями поділялася головний зберігач фондів Миколаївського обласного художнього музею імені Василя Верещагіна Ольга Яблуновська. Там же 2020 року також за підтримки Українського культурного фонду втілили в життя проект оцифрування частини колекції, зокрема експонатів графіки кінця XVIII — середини XX століть і предметів з порцеляни. На сайті цього музею діє також віртуальна галерея «100 шедеврів».

ВЖЕ БАЧИВ?
ЯРОШЕНКО
ПОКАЖЕ

ЦИФРОВИЙ
АРХІВ ТВОРІВ
МИКОЛИ
ЯРОШЕНКА

Завдяки діжиталізації з'являються нові можливості для співпраці працівників мистецьких скарбниць у регіонах, реалізації масштабних між-музейних проектів. Здавалося, сам Микола Ярошенко схвалює такі ініціативи, усміхаючись з автопортрета на великому презентаційному екрані. Художник «ожив», звісно, завдяки комп'ютерним технологіям.

Василь НЕЇЖМАК.

Полтава.

На знімку: на перегляд своїх творів Микола Ярошенко запрошує в художній музей і в... безмежний віртуальний простір.

Фото автора.